

عنوان مقاله:

ارزیابی نظری روائی معرفت علمی علوم انسانی در ایران

محل انتشار:

کنگره ملی علوم انسانی (سال: ۱۳۸۵)

تعداد صفحات اصل مقاله: ۱۶

نویسنده:

محمدتقی ایمان - دانشیار بخش علوم اجتماعی دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

کسب معرفت از پدیده ها و رویدادهای انسانی و طبیعی به عنوان واقعیات مورد مطالعه، هدف بررسی عالمان و اندیشمندان است. تاریخ تحلیل وقایع، بیانگر چگونگی تغییر در اظهار نظرهای صرفاً منکی بر حدس و گمان تا به مباحث صرفاً فلسفی، پارادایمی و نهایتاً علمی است. هدف تمامی ارزیابی ها و تحلیل عالمان، توضیح دقیق واقعیت و دستیابی به چگونگی تغییر و تحولات درونی آن است. دقت در توضیح، بستگی به میزان انطباق استنتاج نظری با واقعیت پدیده ها دارد که از این امر در مباحث علمی تحت عنوان روائی یاد می شود. به عبارت دیگر، روائی عبارت از این است که تا چه حد معرفت علمی به توضیح واقعیتی می پردازد که در نظر دارد آن را توضیح دهد. هویت معرفت علمی که متمایز از دیگر معرفت ها (فلسفی، پارادایمی و...) است با پارادایم ۲ که زیر بنای فلسفی معرفت را در دو قسمت بسیار مهم هستی شناسی ۳ و معرفت شناسی ۴ تعریف می نماید، تعیین می گردد. پارادایم مجموعه گفتارهای منطقی است که در ارتباط بین ذهنی ۵ اجتماعات اندیشمندان پذیرفته می شود و هدایتگر نظری تحقیقات به شمار می آید. پارادایم به عنوان الگوی منطقی در تحقیقات ضمن بیان پیش فرض های علم به ترسیم مسیر حرکت اندیشمند در چگونگی عبور از مسیر پژوهش و به کارگیری روش های علمی مناسب در طول تحقیق می پردازد. این مقاله سعی دارد تا پس از توضیحاتی پیرامون علم و معرفت علمی به بررسی معرفت های (علمی مسلط علوم انسانی که متأثر از پارادایم های غالب (اثبات گرایی ۶، تفسیری ۷ و انتقادی ۸ هستند، بپردازد. از طرف دیگر بررسی معرفت علمی مسلط علوم انسانی در ایران و چگونگی انطباق آن با واقعیت اجتماعی، مورد ارزیابی این مطالعه خواهد بود. از آنجایی که با معرفت علمی، نظام اجتماعی از مسیر خاصی عبور می نماید که تنگناهای موجود در جامعه به خصوص در قسمت پژوهش به عنوان موانع اصلی به شمار می آیند، لذا بحث پیرامون معضلات پژوهش در ایران نیز مدنظر این مقاله قرار می گیرد.

کلمات کلیدی:

علوم انسانی، پارادایم، نظریه روائی، اثبات گرایی، پارادایم تفسیری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/۱۰۰۵۶۵>